

گزارش آزمایش پنجم

اعضای گروه:

صادق محمدیان:۴۰۱۱۰۹۴۷۷

متین محمدی:۴۰۱۱۱۰۳۲۹

امیرحسین ملک محمدی:۴۰۱۱۰۶۵۷۷

هدف آزمایش:

در اين آزمايش مي خواهيم با استفاده از الگوريتم بوث حاصل ضرب دو عدد را حساب كنيم.

ورودی ها:

ورودی شامل سیگنال کلاک و سیگنال ریست و دو عدد که multiplicand و multiplicand می باشد.

خروجی ها:

خروجی نیز شامل سیگنال done و حاصل ضرب دو عدد ورودی داده شده می باشد . زمانی که حاصل ضرب دوعدد پس از اجرای الگوریتم آماده باشد این سیگنال فعال می شود و عدد که در خروجی هست نشان دهنده حاصل ضرب می باشد.

شرح آزمایش:

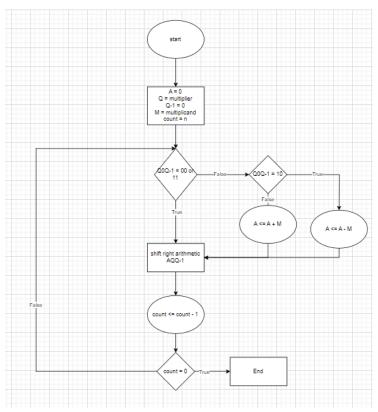
هدف از این آزمایش طراحی یک واحد ضرب کننده است که برای انجام عمل ضرب از روش بوث (booth) استفاده می کند. برای انجام این آزمایش، مسیر داده (data_path) و واحد کنترل (control_unit) جداگانه طراحی کردیم و سپس با اتصال آن ها به یکدیگر ضرب کننده را میسازیم.

دقت داریم که واحد شیفت دهنده مان قابلیت شیفت دادن بیش از یک بیت در یک پالس ساعت را داشته باشد تا به سرعت عملکرد ضرب کننده کمک کند و آن را از shift and add سریعتر گرداند.

این روش به صورت زیر میباشد:

- 1. $A = 0, Q = multiplier, Q_{-1} = 0, M = multiplicand, count = n (number of bits)$
- 2
- a. $Q_0Q_{-1} = 10 => A = A M$
- b. $Q_0Q_{-1} = 01 => A = A + M$
- c. Otherwise do nothing
- 3. Shift arithmetic right AQQ_{-1} and decrement the counter
- 4. If the counter is not zero then go back to step 2, otherwise finish

در اینجا، استیت دیاگرام مربوط به این الگوریتم را نیز مشاهده می کنید:

حال به بررسی ماژول های طراحی شده میپردازیم.

ابتدا خود ماژول booth را داریم که وظیفه تلفیق واحد کنترل و مسیر داده می باشد:

```
module booth (input[3:0] multiplicand,input[3:0] multiplier,input rst,input
clk,output[7:0] result,output ended);
wire [2:0] A_shift;
wire [2:0] B_shift;
wire [3:0] B;
control_unit CU (B, rst, clk, A_shift, B_shift, sub_add, ended);
data_path DP (multiplicand, multiplier, rst, clk, A_shift, B_shift, sub_add,
ended, result, B);
endmodule
```

در اینجا، ورودی ها، سیگنال های ریست و کلاک، multiplier و multlipicand هستند و خروجی نیز سیگنال ended و عدد خروجی در اینجا، ورودی ها، سیگنال های A_shift و B_shift و B برای ارتباط بین DP و DP استفاده شده است.

حال به بررسی مسیر داده می پردازیم که در واقع ماژول data path میباشد:

```
module data path (input[3:0] multiplicand, input[3:0] multiplier, input rst,
   input clk, input[2:0] A shift, input[2:0] B shift, input sub add,
   input ended, output reg[7:0] result, output reg[3:0] B);
reg [7:0] A;
always @(posedge clk or negedge rst) begin
   if (~rst) begin
        A <= {{4{multiplicand[3]}}, multiplicand};
        B <= {{4{multiplier[3]}}, multiplier};</pre>
        result <= 0;
   end else if (~ended) begin
        B <= B >> B shift;
        if (sub_add == 1) begin
            result <= result + (A << A_shift);
        end
        if (sub_add == 0) begin
            result <= result - (A << A shift);
        end
   end
endmodule
```

در اینجا با ورودی گرفتن multiplier و multiplicand و سیگنال های ریست و کلاک و همچنین A_shift و B_shift و sub_add و sub_add و multiplier و سیکنال های ریست و کلاک و همچنین result و شیفت دادن) انجام می شود و سپس خروجی حاصل در result نگهداری می شود. همچنین B تغییر یافته نیز بعنوان خروجی در نظر گرفته می شود.

بلاک always با لبه بالارونده کلاک یا لبه پایین رونده ریست فعال میشود.

در حالت ریست multiplier و multiplicand، ساین اکستند میشوند و در B و A ذخیره میشوند. همچنین result نیز صفر می گردد. در حالت پایان نیافته، B را به اندازه B_shift، شیفت راست می دهیم و سپس با توجه به عملیات (sub_add)، جمع یا تفریق را انجام می دهیم. (شیفت A به سمت چپ و جمع یا تفریق آن از result در نهایت معادل می شود با همان جمع یا تفریق و سپس شیفت به راست دادن)

حال به بررسی واحد کنترل میپردازیم:

```
module control_unit (input [3:0] B, input rst, input clk, output [2:0] A_shift,
output [2:0] B_shift, output sub_add, output done);
reg [2:0] shifted;
reg state;
wire [1:0] one_index;
wire [2:0] zero_index;
```

```
localparam load = 0;
localparam calculate = 1;
find_one first_one (B, one_index);
find zero first zero (B, zero index);
assign sub_add = B[0] & (~state);
assign B_shift = sub_add? zero_index : {1'b0, one_index};
assign A shift = shifted + B shift;
assign done = shifted + B_shift >= 4;
always @ (posedge clk or negedge rst) begin
   if (~rst) begin
       shifted <= 0;</pre>
       state <= calculate;</pre>
   end else begin
       state <= load;</pre>
       shifted <= shifted + B shift;</pre>
   end
endmodule
```

در اینجا، ورودی های B و ریست و کلاک را داریم و با توجه به این مقادیر، مقدار لازم برای شیفت (B_shift و B_shift) بدست می آیند و همچنین عملیات (sub_add) و اتمام یا عدم اتمام (ended) نیز تعیین می شود.

در بلاک always، وقتی سیگنال ریست صفر شود، مقدار shifted برابر ۰ و state بعدی برابر ۱ می شود و در غیر اینصورت، state بعدی ۰ و مقدار shifted نیز با مقدار B_shift جمع می گردد.

بيت sub_add به كمك بيت B[0] و بيت sub_add حاصل مى شود.

مقدار B_shift بسته به sub_add به كمك جايگاه اولين صفر يا اولين ١ بدست مي آيد.

مقدار A_shift به کمک مقدار shifted و B_shift حاصل می گردد و ended نیز برای اطلاع رسانی وضعیت عملیات به کمک B_shift و shift بدست می آید.

در این ماژول، از دو ماژول find_one و instance ،find_zero گرفته شده است که به شرح زیر اند:

ماژول find_one:

```
module find_one (input [3:0] A,output[1:0] out);
assign out = {~ (A[1] | A[0]), ~A[0] & (A[1] | ~A[2])};
endmodule
```

که جایگاه اولین یک را باز می گرداند. اگر اولین یک در ۰ یا ۱ بود، به وضوح بیت سمت چپ باید ۰ باشد و در غیر اینصورت ۱ باشد که این معادل است با:

~ (A [1] | A [0])

همچنین اگر اولین بیت ۱ در ۰ بود باید بیت سمت راست ۰ باشد و همچنین اگر در ۰ و ۱، هیچ یکی وجود نداشت و در ۲ وجود داشت بیت راست باید ۰ باشد و در غیر اینصورت باید ۱ باشد که معادل است با:

~A [0] & (A [1] | ~A [2])

و ماژول find_zero که مشابه ماژول بالا است با این تفاوت که بررسی می کند که اگر A کاملا شامل یک بود، آن را مشخص کند (به همین علت خروجی ۳ بیتی است)

```
module find_zero (input[3:0] A, output[2:0] out);
assign out[2] = A[3] & A[2] & A[1] & A[0];
assign out[1] = A[1] & A[0] & (~(A[3] & A[2]));
assign out[0] = A[0] & (~A[1] | A[2]);
endmodule
```

اگر خروجي كاملا شامل يك باشد، [2] out أن را مشخص مي كند. خروجي [0] out و out [1] نيز مشابه با منطق بالا بدست مي آيند.

حال با بررسی چند حالت در تست بنچ، از صحت کد خود اطمینان حاصل میکنیم:

```
module booth_TB ();
reg signed [3:0] A;
reg signed [3:0] B;
reg rstN = 1, clk = 1;
wire signed [7:0] res;
wire done;
booth MUL (A, B, rstN, clk, res, done);
always #10 clk = ~clk;
initial begin
    #20;
   A = 3;
   B = 4;
   rstN = 0;
   #20 \text{ rstN} = 1;
   wait (done);
   $display("%d * %d = %d", A, B, res);
   #20;
    A = -3;
    B = 7;
   rstN = 0;
    #20 rstN = 1;
   wait (done);
```

```
$display("%d * %d = %d", A, B, res);
    #20;
    A = -8;
    B = -6;
    rstN = 0;
    #20 rstN = 1;
    wait (done);
    $display("%d * %d = %d", A, B, res);
   #20;
   A = 0;
    B = -6;
    rstN = 0;
   #20 rstN = 1;
    wait (done);
    $display("%d * %d = %d", A, B, res);
   #20;
   A = 4;
    B = 12;
   rstN = 0;
   #20 rstN = 1;
   wait (done);
    $display("%d * %d = %d", A, B, res);
    #20;
    $stop();
endmodule
```

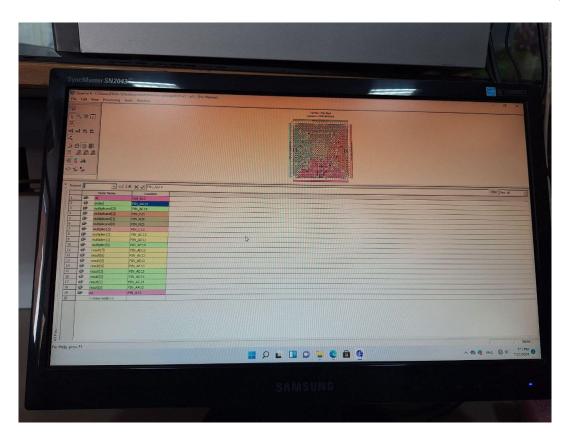
و خروجی تست بنچ، به صورت زیر در می آید که مشاهده می شود دقیقا همان چیزی است که انتظار داشتیم:

```
VSIM 6> restart
# Loading work.booth_TB
# Loading work.booth
# Loading work.cu
# Loading work.find_one
# Loading work.find_zero
# Loading work.dp
VSIM 7> run -all
# 3 * 4 = 12
# -3 * 7 = -21
# -8 * -6 = 48
# 0 * -6 = 0
# 4 * -4 = -16
# Break in Module booth_TB at D:/matin/University/summer03/DSDLab/az5/booth_t.v line 63
VSIM 8>
```

حال پس از توضیح کلیات کد (که در پیش گزارش نیز به همین صورت قرار گرفته است) به سر اغ مراحلی می رویم که در آزمایشگاه سپری کردیم.

ابتدا بورد را روی حالت programقرار دادیم و سپس کدهای بالا را درون یک پروژه جدید در نرم افزار کوارتوس وارد کردیم و ماژول اصلی خود را انتخاب کردیم سپس پروژه را Compile کردیم تا کد وریلاگ را سنتز کنیم.

سپس به بخش pin planner رفتیم و مشخص کردیم که هرکدام از ورودی ها به کدام سوییچ متصل باشند و خروجی های آزمایش یعنی عدد حاصل ضرب و سیگنال done به کدام LED متصل باشند. در این مرحله از فایل پی دی اف راهنما آدرس پین های مورد نیاز را برداشتیم.

پس از این مراحل به کمک programmerفایل main.scf را انتخاب کرده و پس از تغییر مورد از run به run برنامه را استارت زدیم.

تمامی فایل های مربوط به مراحل کامپایل و سنتز در نرم افزار کوآرتوس در پوشه ی quartus قابل مشاهده است و مدار توسط TA تست گردید و صحت مدار مورد تایی قرار گرفت.